

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,50 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 3-linowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tuste) 30 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.
Numer telefonu: Nowemście 8.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. s. a. odp. w Nowemście.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemście-Pomorze.

ROK XVIII

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, WTOREK, DNIA 9 SIERPNI 1938.

N — Nr 95

Nowe opłaty od mąki i kaszy zaczynają obowiązywać od 1. 9. 38 r.

W ministerstwie skarbu toczą się rozmowy z przedstawicielami organizacji młynarskich w sprawie sposobu pobierania opłat od mąki i kaszy. Uchwalona przez parlament ustawa o środkach finansowych na utrzymanie cen rolniczych wprowadza te opłaty z chwilą, gdy cena żyta spadnie poniżej 20 zł za 100 kg.

W chwili obecnej ukazało się już nowe zboże na rynku. Cena żyta we Warszawie w partiach wagonowych waha się od 14,75 — 15,25 zł za 100 kg. Na prowincji otrzymują rolnicy mniej więcej o 2 zł mniej.

W transakcjach terminowych, przewidujących dostawę żyta przed końcem bieżącego tygodnia, uwzględniana jest cena w wysokości 19 zł za 100 kg.

Ponieważ wprowadzenie opłat jest przewidziane dopiero po 30 dniach, utrzymania się ceny na poziomie niższym od 20 zł, należy się spodziewać, dopóki nie poczyna one obowiązywać po miesiącu od chwili wejścia w życie ustawy, to znaczny od 1 września rb.

W sprawie tej odbyła się w Ministerstwie Rolnictwa konferencja, na której przedyskutowano rozporządzenia wykonawcze do ustawy, regulującej ceny zboża. Na przeszkodzie stoi tu termin wejścia w życie ustawy. Określony on jest na 30 dni po ogłoszeniu ustawy, a więc interwencja zaczęłaby działać mniej więcej z początkiem września.

Przypuszczają, że nagły spadek żyta został spowodowany alarmami o klęsce urodzaju i zwykłą po zbiorach dezorientacją, szerszą przez kupców, którzy starają się robić szybkie transakcje w przewidywaniu zwykłej, wynikającej z akcji interwencyjnej. Spekulanci będą się starali wykorzystać ustawę, zwróciła przed wejściem jej w życie.

Na tym tle powstaje sprawa sposobu pobierania opłat, które uiszczają mają młyny. Początkowy projekt plombowania worków, wychodzących z młyna — upadł. Brans jest pod uwagę możliwość sprzedaży młynom specjalnych etykiet, które, umieszczane na workach, ulegałyby zniszczeniu z chwilą ich otwarcia.

Obecnie etykiety podobne służą do oznaczenia mąki, odpowiadającej obowiązującym warunkom zdrowotnym. W związku z tym rozpatrywane są możliwości połączenia na jednej etykiecie sprawdzania zdrowotności z potwierdzeniem uiszczonych opłat.

Równocześnie ma być zapewniona odpowiedzialna kontrola, uniemożliwiająca przemyt ze wsi mąki, nie obciążonej opłatami, jako przeznaczonej na własny użytek rolników.

Rozporządzenie wykonawcze do ustawy, uchwalonej przez Senat, będzie ogłoszone w ciągu najbliższych tygodni.

Ku uwadze rolników.

Wobec tego, że ustawa o podtrzymanie cen rolniczych, uchwalona ostatnio w Sejmie i Senacie, jak z powyższego wynika, wejdzie w życie dopiero za jakie 4 tygodnie i dopiero też wtedy należy oczekiwać ustalenia się cen żyta na przewidzianym poziomie 20 zł za podwójny centnar, przeto rolnicy w dobrze zrozumianym interesie własnym powinni koniecznie zaczekać ze sprzedażą zboża aż ta nowa ustawa wejdzie w życie i ceny się wyrównają w myśl ustawy, a więc za jakie trzy tygodnie.

A jeżeli rolnicy mają konieczne opłaty do uskutecznienia, to niech raczej wezmą pożyczkę pod zastaw zboża z Banku, która jest stosunkowo korzystna, gdyż odsetki od niej wynoszą tylko 4 i pół proc., niższy zbył pochopną sprzedażą mieli tak poważnie tracić na cenie.

Sztandar P.P.S. wyproszony z kościoła.

Sucha. W Suchej odbyły się uroczystości wręczenia karabinu maszynowego armii. Na nabożeństwo przybył do miejscowego kościoła poczet sztandarowy tamt. P. P. S. Ks. proboszcz oświadczył, że sztandar musi opuścić kościół, w przeciwnym bowiem razie nie odprawi nabożeństwa. Socjaliści opuścili kościół.

Jeszcze sprawa oddłużenia rolniczego.

Ostatecznego uporządkowania długów
domagają się organizacje rolnicze.

Warszawa. Organizacje rolnicze odbywają ostatnio naradę w sprawie ostatecznego uporządkowania długów rolniczych. Na posiedzeniu komisji finansowo-rolnej Wielkopolskiego T-wa pod przewodnictwem prezesa Mikołajczyka omówiono szczegółowo sytuację, wytworzoną przez przyjęcie ustawy o zabezpieczeniu cen artykułów rolniczych. Stwierdzono, że pomimo tej ustawy sprawa uporządkowania długów rolniczych nie straciła na swej aktualności.

W szczególności podkreślono, że w okresie, kiedy z inicjatywy poselskiej zostało złożonych w Sejmie sześć ustaw oddłużeniowych, ceny artykułów rolnych były wyższe niż obecnie i tym bardziej jeszcze niższe niż te, które gospodarze dopuszczalne przewiduje ustawa.

Podkreślono m. in., że jeżeli oddłużenie było aktualne przy cenach wyższych, to tym bardziej będzie aktualne przy cenach niższych, zwłaszcza, że koszt obsługi długów wzrosła na skutek konieczności płacenia rat kapitału, a nie tylko, jak dotąd było, odsetek.

Jako najważniejsze wysuwane są następujące postulaty: a) umożliwienie spłacenia papierami wartościowymi wedle wyboru dłużnika, przy kursie alpari, zarówno w całości długów, jak i rat oraz należności ubocznych; b) źródłem nabycia papierów może być zarówno zakup, jak i kredyt długoterminowy, udzielany na konwersje zadłużeń dotychczasowych; c) przedłużenie okresu spłat z lat 15 do lat 20 dla gospodarstw zadłużonych ponad 50 proc.; d) redukcja długów dla grupy A do 75 proc. wartości szacunkowej gospodarstwa oraz ułatwienia parcelacyjne dla gospodarstw pozostałych i e) wprowadzenie metod szacowania dla grupy A oraz postępowania układowego.

Jak słychać, w połowie września br. odbędzie się posiedzenie Koła Rolników Sejmu i Senatu, na którym zostanie zdecydowane ewentualne użytkowanie wniosku o zwołanie sesji nadzwyczajnej dla spraw oddłużenia.

Żniwa płoną pod Radomem.

W 2 dniach pożary wyrządziły na 120 000 zł strat.

Radom. W ciągu ostatnich dwóch dni przez powiat radomski przeszła fala groźnych pożarów. Największy pożar wybuchł we wsi Bąkowiec, gdzie pastwą ognia padło prawie pół wsi, w tym około 10 domów mieszkalnych oraz kilkanaście obór z inwentarzem żywym i stodoł z tegorocznymi zbiorami. Pożar, trwający przeszło 6 godzin, wyrządził straty na przeszło 40 tys. zł.

Równie groźny pożar powstał we wsi Tomaszów gminy Kowal, gdzie spłonęło doszczętnie 7 gospodarstw wraz z inwentarzem żywym i martwym oraz tegorocznymi zbiorami. Straty wynoszą około 50 tys. zł.

Poza tym w 5 miejscowościach pow. radomskiego wybuchły pożary, których pastwą padły pojedyncze gospodarstwa.

Ogółem w ciągu ostatnich dwóch dni w powiecie radomskim pożary spowodowały straty, przewyższające znacznie 120 tysięcy złotych.

100 tysięcy tonn polskiego zboża znajdzie zbyt zagranicą.

Warszawa. Jak donoszą, ukończone zostały rokowania w sprawie ulokowania na rynku niemieckim w drodze clearingu około 60 tysięcy tonn wszystkich czterech zbóż.

Na ukończeniu są też rokowania w sprawie sprzedaży do Szwajcarii na trzeci i czwarty kwartał br. 20—30 tysięcy tonn. Sprzedaż ta odbędzie się w drodze clearingu.

Wreszcie w rządowej komisji polsko-włoskiej przeprowadzone są rokowania w sprawie zwiększenia kontyngentu na wywóz zbóż polskich do Włoch w granicach około 30 tysięcy tonn.

Orgie piorunów.

10 ofiar od jednego uderzenia.

Strasznego żniwa dokonały w czasie ostatniej burzy pioruny, wyładowujące się w różnych dzielnicach Wołynia. W jednym tylko wypadku padło ofiarą pioruna 10 osób i to we wsi Bożowa w pow. horochowskim.

Do niewykończonego jeszcze domu mieszkalnego skryło się przed nadciągającą burzą 10 osób. Z tej liczby 5 osób zostało zabitych, 5 ciężko porażonych. W majątku Woronna, w pow. kowelskim, w czasie pracy przy żniwach w polu, zabił piorun robotnicę majątku, 47-letnią Barbarę Szymonik.

Porażeniu uległa cała rodzina Powarów, składająca się z 4 osób, zaś dom spłonął. Życiu porażonych nie zagraża niebezpieczeństwo.

Również od pioruna został zabity 46-letni Grzegorz Dittwinczuk z kol. Strzeleckie w pow. włodzimierskim.

W pobliżu wsi Paryżupy, w pow. kowelskim, uderzył piorun w kopę żyta, w której schronienia przed burzą i deszczem szukała 25-letnia Wasylisa Artyszuk. Zwłoki zabitej odnaleźli jej ojciec i brat. W podobny sposób zginął mieszkaniec wsi Czudel, w pow. sarneńskim, Piotr Łotocki, który skrył się przed burzą do stogu siana.

Pioruny zabijają ludzi.

Z Głębokiego donoszą, że w gminie prozoreckiej w pow. dziśnieńskim zabity został w czasie burzy od uderzenia piorunu żołnierz KOP, Wilhelm Donat, stojący na posterunku.

W gminie radomskiej pow. wileńsko-trockiego piorun zabił 20-letniego Antoniego Gudelewicza.

W gminie mikołajewskiej pow. dziśnieńskiego zginęła od pioruna 34-letnia Nadzieja Piotrowska.

We wsi Okraglik w pow. radomskim w czasie burzy piorun uderzył w sieni domu Józefa Romanowskiego i zabił 20-letniego Tadeusza Pośnika ze wsi Leopoldów, prócz tego piorun poraził Józefa Pauczyńskiego i Józefa Romanowskiego, jego żonę i dzieci.

Dwa gromy uderzyły jednocześnie w ojca i córkę w dwóch wsiach.

Wieluń. Podczas burzy, jaka przeszła nad powiatem wieluńskim, zanotowano niecodzienny wypadek porażenia przez pioruny ojca i córki.

Na polach osady Działoszyn, w czasie ustawiania zboża, rażona została piorunem 33-letnia Bronisława Stefanek, ponosząc śmierć na miejscu. W tym samym czasie w sąsiedniej wsi Trebaczew porażony został piorunem ojciec Stefanekowy, 56-letni Franciszek Stefanek, również przy pracy w polu. Porażonego umieszczono w szpitalu. Zbieg wypadków porażenia gromem ludność miejscowa omawia na swój sposób.

W listopadzie wybory w Łodzi i w Poznaniu.

W kołach politycznych utrzymują, iż w niedługim czasie należy się spodziewać rozpisania wyborów do rad miejskich w Łodzi i Poznaniu, gdzie po rozwiązaniu rad miejskich istniały rządy komisaryczne. Rozpisanie wyborów nastąpiłoby jeszcze we wrześniu, tak, że same wybory miałyby się odbyć w listopadzie lub z początkiem grudnia.

Byłoby to wstęp do wielkiej kampanii wyborczej, jaka przepłynęła przez kraj w ciągu nadchodzącej jesieni i zimy. Wybory miałyby być ukończone do wiosny, tj. do końca marca — tak, że ich zakończenie zbiegłoby się z zakończeniem sesji sejmowej.

Pojedynek.

Pisma warszawskie donoszą:

„Przed paru dniami odbył się w Warszawie pojedynek pomiędzy p. Melchlorem Wańkowiczem, a prezesem Syndykatu Dziennikarzy Wileńskich, p. Charkiewiczem. Powodem pojedynku była obraza w druku. P. Charkiewicz odniósł ranę w okolicy pachwiny. Rana nie jest groźna“.

Ze stanowiska religijny pojedynek jest zakazany. Pojedynkujący się wykluczają się sami z Kościoła katolickiego.

Z krwawej Hiszpanii.

Ofensywa gen. Franco nad rzeką Ebro.

Na froncie Ebro wojska narodowe odparły nieprzyjaciela aż do Ebro, gdzie został on okrążony. Liczba jeńców przekracza 2000, a liczba żołnierzy rządowych, których okrążono, jest jeszcze wyższa.

Wojska narodowe zebrały przeszło 900 trupów nieprzyjacielskich, w tym kilku oficerów. Zdobyto ponadto 1600 karabinów, 50 ciężkich karabinów maszynowych i 180 lekkich, jak również wielką ilość materiału wojennego, porzuconego przez nieprzyjaciela w czasie ucieczki.

Lotnictwo narodowe uszkodziło most na rzece Ebro, zbudowany przez wojska rządowe. Obecnie wojska narodowe kontrolują przejście przez rzekę.

Wojska narodowe po gwałtownej walce zajęły Altodeante, pozycję kluczową, panującą nad prąm brzegiem Ebro.

Na Dalekim Wschodzie

Japonia szachuje Sowiety.

Odpowiedzialność za wybuch wojny ma spaść na Rosję.

Londyn. Japonia uczyniła ostatnio krok dyplomatyczny, który stawia Sowiety w trudnym położeniu, ponieważ Sowiety przypada obecnie rozstrzygnięcie zatargu pogranicznego na rzecz wojny lub pokoju. Japonia uczyniła Rosji propozycję, nacechowaną pojednawczością i pragnieniem kompromisu.

Według tej propozycji obie strony wycofałyby swe wojska ze spornego rejonu Czang-Ku-Feng, a komisja mieszana wytyczyłaby granicę.

Propozycja japońska jest niezmiernie sprytnym posunięciem dyplomatycznym, jeżeli bowiem Sowiety odrzucą propozycję japońską, Japonia wobec opinii całego świata będzie mogła stwierdzić, iż winę za wybuch wojny ponoszą Sowiety.

Pomiędzy wojskami sowieckimi a japońskimi wre formalna bitwa.

W nocy ze soboty na niedzielę o wzgórzu 52 nad granicą koreańską w odległości 1500 m od Czang-ku feng toczyła się formalna bitwa. Mimo użycia ciężkiej artylerii i bomb lotniczych wojskom sowieckim nie udało się posunąć naprzód.

Prześladowanie Polaków w Paranie i w Brazylii.

Nowy Jork. Do Nowego Jorku nadeszły wiadomości z Kurytyby, iż władze wojskowe w Paranie i St. Catharins zakazały wygłaszania kazań i odmawiania modlitw po polsku, grożąc księżom polskim aresztowaniem.

Wszystkie dzienniki kurytybskie zamieściły artykuł, redagowany przez dowództwo okręgu wojskowego w Kurytybie, atakujący nie tylko duchowieństwo polskie w Paranie, ale również ks. biskupa Kubinę i Światowy Związek Polaków.

Proboszcz parafii polskiej, ks. Łupczyk w Kurytybie, wobec represyj zamknął kościół polski im. św. Stanisława i po wręczeniu kluczy kurii biskupiej wyjechał.

Polakom odmówiono, Niemcom udzielono.

Gdańsk. Jak donoszą, na niemieckim kazaniu w kościele sopockim zapowiedziano, że w celu zbudowania kościoła dla Niemców-katolików zakupiono obiekt przy Mackensenallee 64 w Sopocie, należący do p. Markusa. — Ten sam obiekt poprzednio kupili Polacy dla budowy polskiego kościoła, nie uzyskali jednak przewłaszczenia. Z zapowiedzi niemieckiej natomiast wnioskować można, że Niemcom-katolikom przewłaszczenie udzielono. — Tak się traktuje Polaków w Gdańsku! Polskie Tow. Budowy Kościoła w Sopocie wniosło wobec takiego postępowania protest. Inna rzecz, czy protest ten będzie skuteczny.

Dwaj bracia.

POWIEŚĆ.

15

(Ciąg dalszy).

— Tam mieszka stryj, prawda?

— W tę stronę masz patrzeć, powiedziałam! — syknął ojciec w gniewie. — To nie stryj!

— To robotnik, prawda? To golec? — powtarzał chłopiec słowa, które często od ojca słyszał.

— Tak jest, golec bez grosza! — potwierdził ojciec.

— Grosze to my mamy, prawda?

— Naturalnie.

Teraz przy domu, na skrajcu, gdzie stała Boga męka, skręcił Budajewski w prawo — Budaj i Kasperek uchyliłi czapek, ale Budajewski wskazał ręką synkowi na przeciwną stronę koźła, który rogami w wierzbę uderzał.

— Co za głupie zwierzę! — zawołał Kazio.

Afera rabina Leifera.

Heroina w żydowskich modlitewnikach.

Jerozolima. Aresztowano tu handlarza win, Złotnika, który udzielił pierwszych wiadomości o przemyśle heroiny. W porcie Tel Avivu skonfiskowano nową przesyłkę ksiąg modlitewnych, zawierającą wielką ilość narkotyków, a wysłanych przez wielkiego rabina Leifera przed aresztowaniem jego w Paryżu. Jak stwierdzono, Leifer mieszkał w Jerozolimie, gdzie zajmował się sprzedażą nieruchomości.

Żydzi ratują swego rabina. — Talmud głosi: „niewinni, bo dostarczali opium tylko „gojom“!

Paryż. Dzisiejsza „Action Francaise” wraca znów do głoszonej niedawno w Paryżu sfery rabina Izaaka Leifera, który, — jak wiadomo — aresztowany został na żądanie policyjnych władz amerykańskich za przemyt opium. Dziennik oświadcza, że cała ta afera dziwnym biegiem rzeczy już całkowicie uleciała. Według wypróbowanych metod żydowskich paryska kolonia Żydów zraz po aresztowaniu rabina poruszyła wszystkie sprężyny, aby rabina uratować i całą sferę zatuzować.

Żydzi wychodzą z założenia, że rabin Leifer działał zgodnie z zasadami talmudu, bowiem przemycanego opium dostarczał tylko „gojom”, a zatem tylko „gojom” szkodził.

Wybitni Żydzi paryscy podejmowali u władz i u wpływowych osobistości politycznych interwencje na rzecz rabina Leifera. „Action Francaise” wymienia nazwisko jednego z członków znanej rodziny bankierskiej Rotschildów, który odwiedził wszystkie większe redakcje dzienników i prosił, by afery Leifera nie rozmyślano na łamach prasy, — jako, że „podrywa ona autorytet i honor duchowieństwa izraelskiego”. Dziennik stwierdza, że niektóre pisma paryskie poszły Rotschildowi na rękę. I tak jedno z wielkich pism wieczornych dało o całej tej obrzydliwej aferze kilkudziesięciu notatkę, głoszącą, jakoby Leifer przewoził był przez granicę tylko... kilka papierosów i to w dodatku przeznaczonych dla znajomych oficerów francuskiej marynarki wojennej.

Min. Beck w Oslo.

Oslo. W środę min. Beck z małżonką odbył na pokładzie kontrtorpedowca „Sleipner” wycieczkę do miejscowości Horten. W wycieczce tej wzięli między innymi udział: min. spraw zagranicznych Norwegii Koht i poseł RP Neuman z małżonkami, poseł norweski w Warszawie Ditleff oraz naczelny komendant królewskiej marynarki norweskiej admirał Diesch. W miejscowości Horten zwiedzono stocznię okrętów i fabrykę torped, po czym odbyło się śniadanie w kasynie oficerów marynarki, które minęło w szczególnie serdecznym nastroju. Wieczorem poseł Neuman wydał na cześć ministra Becka obiad, a następnie odbył się raut, który zgromadził kilkaset osób z pośród czołowych przedstawicieli życia politycznego i społeczeństwa norweskiego. Obecnie min. Beck już wrócił do Warszawy.

Ostry protest niemiecki w Pradze.

Berlin. Niemieckie biuro informacyjne donosi z Pragi: Poselstwo niemieckie w Pradze złożyło ostry protest u rządu czechosłowackiego przeciwko ponownemu przelotowi samolotów czechosłowackich ponad granicą niemiecką aż do Kladzka (Glatz). Rząd niemiecki domaga się ukarania winnych. Ostatnio samoloty czeskie przeleciały nad terytorium polskim.

Niemiec podatków nie płacił — Złoty Krzyż Zasługi otrzymał.

Donosiliśmy już pokrótce, że władze zajęły majątek Niemca barona Henryka Sprengera, zamieszkałego w Działoszynie pod Gnieznem. Fakt ten wywołał wielkie wrażenie, bo okazało się, że baron Sprenger nie płacił podatków, tak, że alegacji wynoszą około pół miliona złotych. Ale co najciekawsze? Oto „pan baron został niedawno — jak donosi jedno z pism — odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi. — Czy tu potrzeba jeszcze co dodawać?!

— Stryj na nas nie spojrział! — zauważył Kasperek.

— Bo nas niezawodnie nie spostrzegł — tłumaczył mu ojciec.

— Oho — dobrze uważałem, on nas widział!

— No — toteż niezawodnie odklonił się, a tyś nie uważał — zakończył ojciec, podejmując pracę; za jego przykładem poszedł Kasperek, ale że go słowa ojca nie przekonały, więc myślał sobie to i owo.

— Stryj się nam ukłonił — zauważył Kazio. — Chciałby może, żebyś mu sypnąć pieniędzy! Tego ty jeszcze nie rozumiesz. Cobyś ty zrobił, gdyby cię pies ugryzł!

— Krzyczał bym — była odpowiedź.

— To nie, ale byś wziął kija i takbyś go wybił, żeby mu się odechciało kąsać więcej — rozumiesz? No powiesz mu: „pójdź piesku kochany, pójdź — tyś dobry! Nie boli mię, żeś mię ugryzł — jeszcze cię za to pogłaszczę” — rozumiesz?

Gawędy starego Macleja z Biedaszkowa.

Szanowni Czytelnicy!

Kochany Panie Redaktorze!

— Nie radzę nikomu jechać do Warszawy w ten upał. To istna rzymska łaźnia. Człowiek się pod jak sznur. Jedyna pociecha, to widok na obfite żniwa, którym P. Bóg w tym roku tak błogosławił. Wszędzie się krzątają jak mrówki, po całym naszym kraju i sterta żyta przemyka przed mymi oczyma. Będzie do syta chleba dla wszystkich, tylko pogospodarzyć rozsądnie i racjonalnie.

We wagonie też nie było żywej polskiej i chrześcijańskiej duszy, tylko ci, co to w Polsce nie śpią, a jednak sprzątają. Pejsata zgraja w chałatach, jarmułkach, szwargocząca językiem nawpół niemieckim, pokaleczonym i poprzekrecanym. Znając niemiecki język jakoś, boć to za czasów Wilhelma i w wojsku służyłem, dostając się w atmosferę potu, cebull i czosnku, duszną i cuchnącą, siedziałem cichutko jak truś i stucham. Rozprawiali namletnie, nie zważając na mnie, tak debym mógł i trzy arkusze powtórzyć, a na to nie ma ni miejsca ni czasu.

Wybierają się w liczbę 10 tys. głów marszem do Palestyny. Mają pozwolenie już na przemarsz z Ramunni, Bałgarli i Turcji. Tylko podobno nasze władze zwlekają, bo pono sanacja! żal rozstać się ze swymi dawnymi spzymierzeńcami.

Coprawda plk. Sławek ten swój sławetny twór, co się zwał Ba-Be, rozwiązał i akta kazał popalić, ale cóż z tego, kiedy — jak ostatnio gazety donosiły — jeszcze istnieje biuro BBWR we Warszawie, a jak tu sanacja będzie istnieć bez Żydów?

Tupet i bezczelność Żydów, molch współpasażerów, jest bez granic. Chcą przecież wprowadzić w urzędy swą polamaną mowę, do rad miejskich i gmin, nawet i do radia.

Odsapnąłem i pomyślałem: „Niedoczekanie wasze! — Niechno ja będę miał w radio co do gadania, to wam sprawie, że się będziecie prawidłowo po sękatym nosie drapać, a nie po innych częściach ciała, jak to tu w wagonie bezceremonialnie robicie.

A co do radia, to się przekonacie od razu, że to jest polskie radio, a nie żydowskie. Żeby mi tam jaki Żyd miał gadać, nie pozwolę, pókim Lubawiak i narodowiec ziemi lubawskiej.

Taki kosmopolita i pasożyt, który za judaszowskie srebrniki gotówby najżywniejsze tajemnice ukraść narodowi i sprzedać zagranicę szyfrowo umówionymi zdaniem, taki by miał mieć głos w polskim radio? To chyba nie znają starego Macleja z Biedaszkowa!

Tak siedząc i dumając, od czasu do czasu zgarnąłem ma odświętną sukmanę, żeby mnie w takim towarzystwie czasem — jak swego czasu marsz. Piłsudski powiedział — ich plugawo robactwo nie oblaźło, któremu potem bym rady nie dał i już wreszcie konduktor woła: „Warszawa Gdańsk; wyśladacie!”

Już mam manatki i wysiadam, a tu ściek i łok tych pejsatów, jakiego jeszcze nie widziałem. Tu dostałem szturchańca, a tu jakaś walizka przed nogami, zem się nieomal tej Warszawie aż do ziemi ukłonił, tylko mnie jakiś jego-mość podtrzymał. Dostałem się do wyjścia, jak jaki kuadelpognięciony i podeptany. Z kamizelki daję bilet i już jestem na ulicy przydworcowej.

Zaraz wołam: „Auto”, a żeby jechać do ministerstwa, a tu szofer mówi: „Jest czym płacić? — I tak dziwnie na mnie patrzy. Jak się należy, wrzasnąłem, bo wiadomo, jeżeli jestem winien, to płacę i chwytam do kieszeni surduta za portfel, a tu o wszyscy świecił ręką mi wyłazi przez surduta na sam wierzch, a po portfelu ani wiatru. Czyja to sprawa? — od razu się domyśliłem: — „To te pludry żydowskie mnie okradły. No, o pójsztu do ministerstwa ani mowy, bo z dzierawym surdudem to nie wypada, a z pustą ręką to w Warszawie ani rusz.

Mając jeszcze kilka złotych w kieszeni spodni, dałem się dowieźć do biura „Pracy Polskiej” i piszę ten list do Pana Redaktora z prośbą o przesłanie mi telegraficznie odrobiny waluty.

Do mojej starej pisac nie będę, bo baba gotowa kasztankę ze zrebaktem sprzedać, a ta przecież dla wojska przeznaczona.

Więc, Panie Redaktorze, oczekuję przesyłki telegraficznej. Proszę, ukłonił się Pan grzecznie molm Szan. Czytelnikom i tak nisko, jak ja się Panu kłaniam, oczekując przekazu i życząc im Pan wszystkiego dobrego aż do usłyszenia mnie w radio. Stary Maciej z Biedaszkowa.

Od redakcji: — Aby ratować ciężką sytuację starego Macleja, wystaliśmy mu per express nieco gotówki.

Linia okrętowa Gdynia-Japonia.

Gdynia. W najbliższym czasie uruchomiona zostanie w Gdyni bezpośrednia komunikacja okrętowa między Gdynią a Japonią. Pertraktacje w tych sprawach już są zakończone; eksploatację linii obejmie Polska Agencja Morska.

Kazio nic nie rozumiał, ale po chwili zagadnął: — Czy te piękne krowy tu na łące należą do stryja?

— Czyś ty oszalał?

— A czyje to krowy?

— No — nasze — skłamał ojciec.

— A tam ta konieczyzna, czy to też nasza?

— Naturalnie! Siedzisz wygodnie?

— Ehe. A te łąki tu i tam to zboże, czy to wszystko nasze?

— Dlaczego nie miało być nasze? — kręcił się Budajewski — i zaraz zagadnął: — A cieszysz ty się, żem cię wziął ze sobą?

— O — i jak bardzo — zawołał, ale po chwili znowu zaczął: A te kartofle — czy też nasze?

— Wszystko, mój synku — i emknął na konia, który biegł wyciągniętym klusem.

— Hehe! — zawołał chłopiec, zadzierając nogi. — A co nie jest nasze?

— Tyś nie nasz! — zażartował ojciec.

— A — nie prawda! nie prawda! — wołał, tuląc się do ojca, który go kochał — miłością zaślepioną. (C. d. n.)

WIADOMOSCI

Nowe Miasto Lubawskie, dnia 8 sierpnia 1938 r.

Kalendarzyk. 8 sierpnia, poniedziałek, Emilia.
9 sierpnia, wtorek, Romana m.
Wschód słońca g 4 — 07 m. Zachód słońca. g. 19 — 10 m.
Wschód księżycy g 17 — 48 m. Zachód księżycy g 1 — 49 m.

Od 8 do 18 sierpnia — nowy okres ulgowych przejazdów dla dzieci.

W dniach od 8 do 18 sierpnia Polskie Koleje Państwowe ponawiają okres ulgowych przejazdów dla dzieci w wieku do 14-ku.

W pierwszym okresie, który trwa od 11 do 21 lipca br., odbyło się ponad 200 tysięcy ulgowych przejazdów dzieci, co najlepiej świadczy o popularności imprezy.

Warunki ulgowego przewozu dzieci w dniach od 8 do 18 sierpnia będą takie same, jak i poprzednio. A więc: każda osoba dorosła, jadąca za biletom normalnym lub ulgowym, ma prawo zabrać ze sobą 5 ro dzieci w wieku do 14 lat. Ulga dla dzieci jest bardzo znaczna, wynosi bowiem 37 i pół proc. od taryfy normalnej. Za 1/3 części ceny biletu normalnego mały turysta może zwiedzić najpiękniejsze zakątki naszego kraju, co dla dziecka stanowi najlepszą i najbardziej poglądową lekcję geografii.

Przed nabyciem biletu dla siebie opiekun powinien zaopatrzyć się w karty uczestnictwa dla dzieci, wydane na barwnych pocztówkach przez Ligę Popierania Turystyki. Karty te w cenie 30 gr za sztukę sprzedają wszystkie biletowe kasy kolejowe oraz biur podróży.

Po wypełnieniu i podpisaniu kart uczestnictwa opiekun przedkłada je w kasie biletowej, która na podstawie tych kart wyda bilety ulgowe dla dzieci ze zniżką 75 proc. na przejazd w pierwszą stronę. Bilety te służą następnie do bezpłatnego powrotu do stacji pierwotnego wyjazdu.

W tym celu przed rozpoczęciem podróży spowrotem opiekun powinien ostemplować w kasie biletowej tak karty uczestnictwa, jak i bilety ulgowe dla dzieci, wykorzystane na przejazd pierwotny, bowiem bez ostemplowania kart i biletów dzieci nie miałyby prawa do bezpłatnego powrotu.

Ulga może być stosowana w 1, 2 lub 3 ej klasie pociągów osobowych lub pospiesznych, przy czym karty uczestnictwa i bilety, wykorzystane tylko w jedną stronę, nie mogą być pod żadnym pozorem odeprowadzone innym osobom.

Podróż spowrotem musi być rozpoczęta najpóźniej w dniu 18 sierpnia 1938 r.

Z miasta i powiatu

Odnaczenia w polceji.

Brązowy krzyż zasługi przyznano — jak podaje „Monitor” — m. in. przed Janowi Kątnemu i st. post. Tomaszowi Dranickarowi z Nowego Miasta oraz st. post. Stanisławowi Wójcikowi z Lubawy.

Rekolekcje.

Nowe Miasto. Od 18—20 sierpnia odbędą się w kościele rekolekcje dla członków Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo. Korzystać mogą również panie nie należące do Stowarzyszenia. Zgłoszenia przyjmuje p. P. Jentkiewiczowa, przewodnicząca.

Ślub.

Nowe Miasto. W sobotę, 6 bm. o godz. 11 przed poł., pobłogosławiony został związek małżeński między p. Marią Troszyńską, córką miejscowego obywatela, a p. Bernardem Królikiem z Żelna (Wielkopolska). Nasamprzód dyrektor Stow. Dzieci Marii ka. dr Fryba odebrał Pannie Młodej medalik, po czym brat jej, ka. Troszyński z Sierakowie, w asyście ks. ks. Jasińskiego, Kaznowskiego i kleryka Klonowskiego, dokonał aktu zaślubin i odprawił mszę św. Po nabożeństwie w serdecznych słowach przedstawił ważność, świętość i nierozzerwalność sakramentu małżeństwa i życzył nowożeńcom błogosławieństwa Bożego. Nadmienić tu należy, że Panna Młoda chętnie przyczyniała się do różnych imprez, zwłaszcza akademii przez wygłaszanie deklamacji. Młodej Parze i naszej redakcja składa serdeczne życzenia na nowej drodze życia.

Złot okręgowy „Sokoła”.

Nowe Miasto. W niedzielę, dn. 7 bm. odbył się tu złot okręgowy VI lubawskiego „Sokoła”. Przybyli goście z pow. brodnickiego, działawskiego i lubawskiego. Miasto było udekorowane girlandami, na których widniały odpowiednie hasła sokołe oraz chorągiewkami o barwach narodu.

Złot zaszczylił swą obecnością m. in. p. plk. Kumuniec-ki z Brodnicy i p. starosta pow. lubawskiego mgr Kowalski. Władze dzielnicowe reprezentował p. Sobocki z Torunia.

Szczegółowe sprawozdanie z uroczystości oraz zawodów podamy w arze następnym.

Podziękowanie.

Nowe Miasto. Zarząd Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Nowym Mieście Lub. składa w imieniu biednych dzieci, przyjętych do I. Komunii św., najserdeczniejsze „Bóg zapłać”, wszystkim Salachetnym Ofiarodawcom, którzy swymi darami przyczynili się do ubrania 23 dzieci. Salachetni Ofiarodawcy będą przekonani, że ofiara ich nie pójdzie na marne, że Bóg zapłaci i liczy, a płon oddany najblędniejszym wyda kiedyś płon stokrotnie.

Za Zarząd P. Jentkiewiczowa, przewodnicząca.

Rozkład szczepienia I. i II.

(Ciąg dalszy)

Dn. 22. VIII. godz. 13.00	w Marzęcicach: Marzęciec, Mikolajki, Nawra, Kamionka, Wawrowice. Oględz. 29. 8. g. 13.
„ „ „ 13.45	w M. Bałówkach: M. Bałówka, W. Bałówka, Osówka, Otręba. Oględz. 29. 8. g. 13.30.
„ „ „ 14.15	w Tereszewie: Tereszewo, Tomaszewo, Borek, Męcina. Ogl. 29. 8. g. 14.
Dn. 23. VIII. godz. 13.00	w Skarlinie: Skarlin, Lekarty. Oględz. 30. 8. g. 13.
„ „ „ 14.30	w Lipinkach: Lipinki, Sędzice. Oględz. 30. 8. g. 13.30.
„ „ „ 16.00	w Mierzynie: Mierzyn, Sumin, Ballece. Ogl. 30. 8. g. 14.
„ „ „ 17.00	w Ostrowitem: Ostrowite, Rywałdzik, Osotno, Wardęgowo. Oględz. 30. 8. g. 14.30.
„ „ „ 18.00	w Łąkorzu: Łąkorz gm. i obsz. Łąkorek, Gaj. Ogl. 30. 8. g. 15.

Podziękowanie.

Za złożone 20 zł na cele dobroczynne św. Winc. a Paulo składamy N.N. z Bratlnia serdeczne podziękowanie.

Jarmark w Kurzętniku

odbędzie się w dn. 17 bm., a nie jak mylnie podano w gazecie 19 bm.

Narodowcy pow. lubawskiego!

Przybywajcie na zjazd powiatowy dnia 15 sierpnia do Nowego Miasta.

W dn. 15 bm. odbędzie się w Nowym Mieście wielki zjazd powiatowy Stron. Narod. połączone z uroczystością poświęcenia proporca obwodu nowomiejskiego. Wielka uroczystość musi się stać żywiołową manifestacją na rzecz ideał narodowej i Obozu Narodowego.

Na zjeździe powiatowym nie powinno zabraknąć ani jednego narodowca. Młodsi, czy starzy, koleżanki i koleżdy, wszyscy na zjazd powiatowy SN!

Kierownicy kół i członkowie zarządów powinni poczynić jak najenergiczniejsze przygotowania przedzjazdowe. Czołem! Zarząd Powiatowy S. N.

Zebrań Stron. Nar. z okazji urodzin R. Dmowskiego

odbędą się w Lubawie, w świetlicy SN, a w Nowym Mieście w świetlicy „Pracy Polskiej” (ul. 19 Stycznia 3). Wygłoszone zostaną odpowiednie referaty oraz omówione sprawy zjazdu pow. SN w Nowym Mieście. Początek zebrań o godz. 8 wiecz.

Sprawozdanie

Obywatelskiego Miejskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym za czas od 1 grudnia 1937 r. do 30 kwietnia 1938 r.

Lubawa. Akcja Pomocy zimowej dla bezrobotnych w mieście Lubawie rozpoczęła się dnia 1 grudnia 1937 r. zwołaniem przez p. burmistrza miasta Lubawy zebrania, w celu powołania do życia wyżej wymienionego Komitetu. W skład Komitetu weszli: Przewodniczący dyrektor Banku Ludowego p. Władysław Kijora, z-ca przewodn. emeryt. burmistrz p. Franciszek Pater, sekretarz burmistrz p. Czesław Wojciechowski, członkowie: pp. Franciszek Lieznerski i Edward Stala, przewodniczący sekcji zbiorczej p. Franciszek Zmijewski, z prawem kooptacji odpowiedniej ilości dalszych członków, przewodniczący sekcji zbiorczej towarowej lek. wet. p. Stan. Roszczyk, z prawem kooptacji odpowiedniej ilości dalszych członków. W skład Komisji kwalifikacyjnej weszli: pp. Truszczyński Alfons, Czajkowski Władysław, Zapolski Józef, Weiss Leon, Jaworski Bronisław. W skład Komisji rewizyjnej weszli: pp. Jentkiewicz Walenty, Pływaczek Antoni, Graszek Franciszek, jako zastępcy pp. Szulc Leon i Nadolny Tadeusz.

Sekcja zbiorcza przystąpiła niezwłocznie do zbierania ofiar i to za pomocą deklaracji i list składkowych. Jeżeli chodzi o ogólny dochód Komitetu, to przedstawiają się one w poszczególnych pozycjach według osobnego zestawienia kasowego jak następuje:

Subwencje otrzymane z Komit. Powiat.	6 831.07 zł.
Od społeczeństwa, z kwesdy domowej, ulicznej i deklaracji	4 724.46 zł.
Za sprzedane znaczki	139.15 zł.
Z Funduszu Pracy (przejęte saldo)	167.68 zł.
Z własnego zakr. wypł. lista przez Fund. Pracy	236.25 zł.
Pożyczka zwrotna do Zarządu Miejskiego	341.75 zł.
razem:	12 440.36 zł.

Otrzymało z Powiatowego Obywatelskiego Komitetu Pomocy Zimowej 600 kg mączki kawowej, z czego otrzymał bezrobotni 482 kg, zaś resztę 118 kg wydało Komitetowi Opiekun nad Dzieckiem. Obywatelski Miejski Komitet zakupił na gwiazdkę 1 na święconkę 335 kg słoniny, 480 kg mąki, 218 kg kiełbas i 295 kg chleba. Powyższe artykuły podzielono pomiędzy bezrobotnych, a dowody pokwitowań pozycji 9 pod 1 i 2 stanowią osobne akta.

Otrzymało z Pow. Obyw. Kom. Pom. Zim. 15 par obuwia dla dzieci 14 swetry, przewodniczący sekcji towarowej zebrał: 1 płaszcz, 1 czapkę i 1 sweter. Obuwie, swetry, płaszcz i czapkę otrzymał bezrobotni za pokwitowaniem, ostatnie znajdując się w głównych aktach PZ. Omawiając szczegółowo pozycję A pod 2, wpływy ofiar od społeczeństwa nadmienić wypada, że na pomoc zimową zadeklarowało społeczeństwo miasta Lubawy 4 001.25 zł, a wpłynęło w rzeczywistości 4 724.46 zł, zatem więcej niż zadeklarowano.

Z zestawienia kasowego wynika jednak, że znaczna ilość mieszkańców miasta wpłaciła pewne kwoty bez deklaracji, ale z drugiej strony są i tacy, którzy mimo zadeklarowania albo nie albo bardzo mało wpłacili.

Należności zaległe wynoszą 445.13 zł. Nazwiska obywateli zalegających znajdują się przy liście składek w osobnym spisie. (C. d. n.)

Odnaczenie.

Lubawa. P. Władysław Ast został ostatnio odznaczony medalem niepodległości.

Pożar.

Mroczo. 5 letni syn rolnika p. Kozłowskiego przy bawieniu się zapalnikami spowodował pożar stogu. Spaliło się 19 fur żyta wartości ok. tys. zł. Stóg ubezpieczony nie był.

Z województwa warszawskiego.

Wystrzałem z fuzji ciężko zranił zarządcę przymusowego.

Działdowo. Dnia 2 bm. w godzinach popołudniowych wystrzelił Kazimierz Dąbrowski w Białutach z fuzji do zarządcy przymusowego mejetności Białuty, Kazimierza Gorgolewskiego, którego zranił ciężko w ręce i nogi.

Dąbrowski wystrzelił z okna w chwili, kiedy Gorgolewski przejeżdżał powozką. Rannego przewieziono do szpitala powiatowego w Działdowie, gdzie stwierdzono około 50 śrutów w ciele. Zyciu jego jednakże niebezpieczeństwo nie zagraża. Dąbrowskiego aresztowano i odstawiono do więzienia w Działdowie. Blizsze szczegóły podamy czytelnikom w następnym numerze. Na tie powyższego zajścia krążą najrozmaitsze, niesprawdzone pogłoski.

Zmarł nagle w chwili popielania samobójstwa.

Działdowo. 66-letni emeryt kolejowy Wilhelm Szostek cierpiał na przewlekłą chorobę. Nie widząc poprawy w stanie zdrowia, postanowił ukrócić swe cierpienia przez odebranie sobie życia. W chwili, kiedy chciał sobie przeciąć brzożną gardło i już dotknął ostrzem szyl, nagle padł martwy. Wezwany lekarz stwierdził zgon na udar serca.

Udali się w świat.

Lidzbark. W środę, 3 bm. rozstąpiła się po mieście wieść o nieco ryzykownym przedsięwzięciu, jakiego podjęli się dwaj naiwni chłopcy z miasta, 17 letni Klonowski Kaz. i Romanowski, którzy, ulegając wybujałej wyobraźni, postanowili zwiedzić pieszcz świat. Potajemnie uknuł plan i wieczorem 2 bm wyruszyli z miasta w niewiadomym kierunku. Klonowski, syn wdowy, zostawił matce list pożegnany, w którym m.in. pisał: „niech matko ma Bóg w opiekę, bo ja idę w świat”. Drugi zaś Romanowski, to brat owej panny, która przed kilkoma tygodniami z pewnym amantem rów-

nież potajemnie za szczęściem w szeroki świat się udała. — Matka Klonowskiego wyczymem syna jest wielce strapiona i wezwła policję do odzyskania niedoświadczonych i natw-nych chłopców.

Pożar.

Kol. Bryńsk. W sobotę, 6 bm. około godz 15 wybuch pożar w domu mieszkalnym rol. Adama Marchlewicza w Kol. Bryńsk. Ogień powstał w kuchni, gdzie od zarzewia zajął się obok leżący chrust. W domu była tylko 70 letnia niewiasta, która ogień zauważyła zapóźno, by go zdusić. Dom mieszkalny wraz z całą domowizną spalił się do czystości. Straty wynoszą około 4000 zł. Dom był ubezpieczony.

Z Pomorza

Zawody lekkoatletyczne „Sokoła”.

Brodnica. W niedzielę, 31 bm. odbyły się na stadionie miejskim zawody lekkoatletyczne „Sokoła” z udziałem mistrza III okręgu gniazda grudz. Otwarcia zawodów dokonał prez. miejsc. „Sokoła” p. Balcerowicz, wygłaszając okolicznościowe przemówienie, po czym wręczył prez. „Sokoła” z Grudziądza p. Humskiemu wiązaną kwiatów. Następnie przemówił p. Humski, dziękując za dowody zyczliwości i w dowód takich samych uczuć wręczył prez. p. Balcerowiczowi wspólną fotografię gniazda grudz.

W zawodach uzyskali w biegu na 100 m I miejsce Będowski, Brodnica; w biegu na 400 m I Będowski, Brodnica; w biegu na 800 m I Kaznowski Grudziądz; na 3000 m I Kaznowski Grudz; w biegu 4x100 m I „Sokół” Brodnica, w biegu 4x400 m I „Sokół” Brodnica; w sztafecie olimp I Grudziądz; w skoku w dal I Szczerbowski Grudziądz w skoku wwyż I Szczerbowski Grudziądz; w pchnięciu kulą I Hermanowski Bern. Brodnica, w rzucie dyskiem I Szczerbowski Grudziądz w rzucie granatem I, Bies — Grudziądz.

Ogólny wynik wyraża się stosunkiem 68:64 na korzyść „Sokoła” grudz.

Nieszczęśliwy wypadek.

Brodnica. Nieszczęśliwemu wypadkowi na skutek oparzenia, doznanego od palącej maszyny sprężynowej, uległ p. Studrowiczowa, wdowa po funkcjon. straży gran, którą w stanie poważnym przewieziono do szpitala pow. Doznała ona poparzenia I. stopnia.

Pożar.

Konojady. W zabudowlach roln. p. Piótkowski go Waleriana wybuchł pożar, który strawił stodołę z zbożem zniw, wóz maszyni roln. i l. rzeczy. Pożar wniecił 7-letni syn poszkod. Edmund, umysłowo niedorozwinięty, który, bawiąc się zapalnikami, rzucił niedopałek na suchą koniczynę. Szkody wynoszą około 1300 zł.

Z dalszych stron Polski

Próbował zamordować żonę igłami.

Tarnopol. Policja państwowa zatrzymała niejakiego Michała Rebyka z Horydyszcy Małego, który w czasie snu swojej żony wbił jej w brzuch trzy igły. Ranną przewieziono do szpitala w Tarnopolu.

KĄCIK RADIOWY

Audycja Polskiego Radia w Warszawie.

Wtorek, 9 VIII. 6.15 Audycja poranna. 12.03 Audycja południowa. 15.15 Na szerokim świecie — aud. dla dzieci. 16.00 Koncert ork. rozrywkowej z Łodzi. 16.45 Wędrowki po Polsce. 17.00 Muzyka tan. 18.10 Koncert kameralny. 18.45 „Gody życia” — Dygasińskiego (I czy fragm) 19.00 Recital śpiewaczy Janowskiego. 19.30 „W krainie baśni” — koncert rozrywkowy z Wilna. 21.00 Audycja dla wsi. 21.10 „Na wozie i pod wozem” — audycja słowno-muzyczna z Poznania. 21.50 Wład. sport. 22.00 „Pięć wieków dawnej muzyki” — X audycja.

Sroda, 10 VIII. 6.15 Audycja poranna. 12.03 Audycja południowa. 15.15 Audycja dla dzieci. 15.45 Wład. gosp. 16.00 „Melodie egzotyczne” koncert. 16.45 Odczyt wojkowy. 17.00 Muzyka tan. 18.10 Recital śpiewaczy Łosowskiej. 18.45 „Gody życia” Dygasińskiego (II fragm). 19.00 Audycja konkursowa Polskiego Radia. 19.30 Przy stoliku kawalarnym — wczoraj i dziś — koncert z Katowic. 21.00 Audycja dla wsi. 21.10 „Chopin a polska ziemia” — aud. VII. 21.50 Wład. sport. 22.00 Muzyka baletowa Strawińskiego — koncert z płyt.

Program Polskiego Radia S. A. Rozgłośnia Pomorska w Toruniu.

Fala 304,3 m. 986 Kc. 16—24 Kw.

Wtorek, 9 VIII. 8.00, 13.00, 17.15, 22.30 Płyty. 8.55 Wład. z Pomorza. 17.00 Lisy z nad morza — Makuszyński — recytacja. 21.00 Domowe przetworstwo owoców — pog. roln. 22.00 Wład. sport. z Pomorza. 22.05 Urocy na liść.

Sroda, 10 VIII. 7.15 Koncert poranny. 8.00, 13.00, 15.35, 17.00, 19.00 Płyty. 8.55 Wład. z Pomorza. 15.15 Skoczka kaskę warszyla — wierszyki dla dzieci. 22.00 Wład. sport. z Pomorza. 22.05 Bydgoszcz na naszej fall — koncert solistek. W przerwie „Bydgoskie Bractwo Kurkowe” — pogad. Poza tym transmisyje z innych polskich stacji.

Uniwersytety włoskie bez Żydów.

Rzym. Ogłoszony wczoraj zakaz przyjmowania, począwszy od roku akademickiego 1938/39, Żydów zagranicznych na uczelnie włoskie wszystkich stopni, uważany jest jako następstwo faszystowskiej deklaracji rasowej z 15 lipca b. r. Zakaz ten w praktyce odczuty będzie najbardziej przez młodzież żydowską z krajów Europy środkowej i wschodniej, albowiem Żydzi z tych właśnie państw byli szczególnie licznie reprezentowani na uniwersytetach włoskich w Bolonii, Padwie, Peruggii, Pizie i innych.

Dodatki do rent wypadkowych przyznane.

Warszawa. W ostatnich czasach wydany został we Francji dekret z mocą ustawy przewidujący udzielenie dodatków do rent wypadkowych rzecz obywateli obcych, którzy ulegli we Francji wypadkowi przy pracy i wyjechali zagranicę.

Na zasadzie dekretu tego będą mogli korzystać z dodatkowych świadczeń, należnych ofiarom wypadków przy pracy, również reemigranci Polacy, którym dotychczas odmówiono wypłaty tych dodatków.

Ustawodawstwo francuskie przewidywało bowiem dotychczas, że dodatki do rent wypadkowych mogą być wypłacane obywatelom obcym tylko pod warunkiem, że przebywają we Francji.

Dekret ten, jak podkreślają jego motywy, wydany został w wyniku starań rządu polskiego.

Lotnictwo japońskie dokonało kilkakrotnych bombardowań. Aparaty japońskie obrzucały bombami Kanton. Na zdjęciu ruiny domów w Kantonie.

40 tys. marek na propagandę na rzecz Niemiec przez prasę we Warszawie.

Jak donosi prasa: — „Ministerstwo Propagandy Rzeszy przeznaczyło 40 000 marek na specjalny numer niemiecki, który zostanie wydany przez jedno z pism warszawskich”.

Niebawem przekonamy się, czy doniesienie to polega na prawdzie i dowiemy się, o które z pism polskich tu idzie.

Niezwykła przesyłka towarowa. Szyld konsulatu bolszewickiego w Chojnicach.

Niezwykłą przesyłkę odebrał kupiec chojnicki p. Franciszek Rink w paczce, nadanej przez pewną firmę wyrobów emaliowych, w której po otwarciu znalazł emaliowaną tablicę z napisem w języku rosyjskim i francuskim: „Konsulat generalny Z. S. R. R.”

Zdumiony i nieco przerażony tym niezwykłym szyldem, ozdobionym emblematami sowieckimi, oddał całą przesyłkę w ręce policji.

Czy pieniądze nauczycieli będą użyte na kampanię wyborczą Frontu Ludowego.

Warszawa. Związek Nauczycielstwa Polskiego składki członkowskie zbierał w ten sposób, że były one potrącane nauczycielstwu przy poborach miesięcznych, bez pytania się zainteresowanych o zgodę.

Ostatnio kuratorium w Warszawie, a prawdopodobnie także i inne kuratoria, wydały zarządzenie, że płatnikom nie wolno czynić żadnych potrąceń na cele Związku i że należy wypłacać nauczycielstwu pełne pobory.

Członkowie Z.N.P. mogą wpłacać składki dobrowolnie.

Kierownicy Z.N.P. zorientowali się, że w ten sposób zmniejszą się ich dochody. Poruszyli wszystkie sprężyny w ministerstwie oświaty i uzyskali zarządzenie, że dopiero od 1 października zaprzestaną ściągac składki przy wypłacie pensji.

Nauczycielstwo powinno zaprotestować bardzo energicznie przeciw takiemu ściąganiu składek.

Wiadomo już, że Z. N. P. znajduje się pod wpływem masonerii i wolnomyslicieli i łatwo odgadnąć, na co idą pieniądze ze składek nauczycielskich.

29 bm. trzeci proces Doboszyńskiego. Od 8 miesięcy nie był na Mszy św.

Warszawa. Proces przeciwko inż. Adamowi Doboszyńskiemu został wyznaczony na 29 sierpnia r. Obrony jego podjęli się wszyscy adwokaci, którzy ją prowadzili przed lwowskim Sądem Prziśięgłych. Do ośmiu tych adwokatów zgłosił się jeszcze dr Stuhr z Krakowa.

Lwów. Od 8 miesięcy inż. Adam Doroszyński nie uczęszcza na nabożeństwa w więzieniu lwowskim. Mimo jego starań i prośb o pozwolenie na branie udziału w nabożeństwach, jakie odbywają się w kaplicy więziennej, do dziś władze więzienne nie zezwoliły.

Fakt, że więzień przez 8 miesięcy, mimo starań, nie może odbywać praktyk religijnych, kiedy utarł się zwyczaj w więzieniach, że przynajmniej raz w miesiącu więźniowie udają się na nabożeństwo do kaplicy, jest wystarczająco wymowny.

Pachołki żydowskie.

W dn. 24 bm. w Andrychowie, woj. krakowskie, urządzili socjaliści wiec, na którym uchwalono bojkot sklepów, których właścicielami są członkowie Stowarzyszenia Narodowego albo jego sympatycy.

Dowodzi to niezbicie, że socjalizm to dzieło żydów i żydom tylko służy. Niech każdy — inteligent czy robotnik, uważający się za socjalistę, wie, że jest parobkiem żydów i narzędziem dla żydowskich interesów.

GIEŁDA ZBOZOWA

Piasono w złotych kg za 100		Bydgoszcz, 5. 8.	
	Poznań, 6 S.		
Zyto nowe	14 00—14 50	15 00—15 25	
Pszonica	19 50—20 00	20 50—21 00	
Jęczmień	14 50—15 00	15 00—15 50	
Owies	17 75—18 25	18 25—18 75	
Rzepak zimowy	42 50—43 50	41 00—43 00	
Łubin złoty	19 00—19 50	17 50—18 00	
Łubin niebieski	18 00—18 50	16 50—17 00	
Gorzycza	35 00—37 00	34 00—36 00	

Za redakcję odpowiedzialny: Józef Zieliński w Nowym Mieście Lub.
Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkod w składaniu, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonej numerów lub odškodowania.

Obwieszczenie.

Wobec zdarzających się wypadków samowolnego i bezkarnego naruszenia granic Państwa przez przelot i lądowanie obcych samolotów na naszym terytorium, szczególnie często w powiatach leżących w pasie granicznym, proszę wszystkich obywateli, aby w razie lądowania obcego samolotu starano się wszelkimi sposobami samolot ten zatrzymać wraz z będącymi w nim osobami i natychmiast zawiadomić o tym fakcie najbliższy Posterunek Policji Państwowej.

Działdowo, dnia 27 lipca 1938 r.

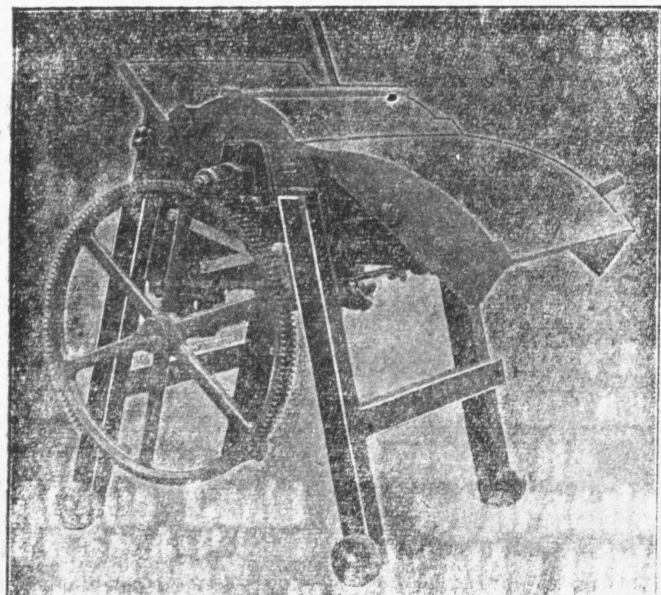
Burmistrz, w z. J. Dembowski, wiceburmistrz

Aparaty fotograficzne

Rekord	rozmiar 6x6	10,— zł
Baby Brownie	4x6 i pół	12,50
Filma	6x9	15,—
Bullet	4x6 i pół	20,—
Jiffy	4x6 i pół	35,—
Kodak EKC 620	6x9	50,—

Utrwalacze, wywoływacze, błony i papiery, proszek do zdjęć przy sztucznym świetle poleca w wielkim wyborze

„DRWĘCA” NOWE MIASTO LUB.

Sprzedaj maszyn rolniczych

manete, siewczarnie, mlóczkarnie różnego gatunku wialnie i rowery

po bardzo niskich cenach poleca

Firma J. GARSTKA, Brodnica.

ALBUMY do fotografii

w wielkim wyborze poleca

KSIĘGARNIA „DRWĘCA”
Nowe Miasto Lub., Rynek 4.

30 0/0 rabatu!

Całkowita wyprzedaż tapet!

Z powodu likwidacji działu tapet dajemy Szan. Publiczność okazję zaopatrzenia się w tapety po cenach poniżej zakupu

Przeszło 300 gustownych wzorów.

Prosimy zwiedzić nasz skład i przekonać się.

Odpowiednią borte dodaje się bezpłatnie!

KSIĘGARNIA „DRWĘCA”.

30 0/0 rabatu!

Pięgi szpeca

Jedyny, skutecznie działający i zestawiony według wymogów nowoczesnej kosmetyki krem

„DORA”

usuwa pod gwarancją piegł, łóte plamy, wagner i t. p., defekty skóry oraz zapobiega tworzeniu się tychże.

Do nabycia tylko

w Drogerii Pomorskiej
T. Nowicki
DZIAŁDOWO, Piłsudskiego 11
Stoiki w cenie 1 i 2 zł.

POLECAM

Tran do skór
Olej centryfugowy
Olej maszynowy
Olej motorowy
Olej cylindrowy
Smarę do woza
złota i czarna
Tłuszcz do lagrów

Franciszek Tysler,
Lubawa.

Maszynę do czyszczenia zboża tanio sprzedaje
Kerbsowa,
Lidzbark, Nowy Rynek.

Powinszowania ślubne i telegramy ozdobne

w bardzo wielkim wyborze poleca

księgarnia „Drwęca”
NOWE MIASTO, RYNEK 4.

Stale na składzie w wielkim wyborze świeże

ANODY

do radia oraz BATERIE
Z. DUCHNA

Działdowo
ul. Marsz. Piłsudskiego 4

Bieliznę damską

Halki (Becher) - (Ais) - (Columbia) - (Lady)
Szlipyery „Bak”
Biustonosze „Bak”
Pończochy słynna 100 i 7777 „Delta” poleca
Galanteria damska i męska

I. Kolasińska
BRODNICA, Rynek 9.

Balony Ostrzeżenie.

oplatane

Rurki fermentacyjne

Drożdże winne

Korki do butelek

Lak

Opchty

Proszki i pastylki do

konserwowania zapraw

poleca

Nowa Drogeria
właśc.

Wacław Truszczyński
LUBAWA, ul. Zamkowa 1
Telefon 37

Singer-Seving

Maszyny do szycia na trzy lata spłaty, miesięczne raty od 10 zł.

Brodnica, D. Rynek 10
Skład maszyn
Tam okazynje maszyna kra-
wiecka na sprzedaż.

Józef Cieszyński,
drogeria i skład farb
Nowe Miasto Lubawskie
Rynek nr. 7. Telefon nr. 62.
Rok założ. 1909.

Tapety

w najnowszych desenjach po najniższych cenach w wielkim wyborze.

Drzewo opałowe

Gromady zdatne na płoty i t. p.

sprzedaje

Majątek Cibórz p. Lidzbark

4 morgowe gospodarstwo z ogrodem owocowym sprzedam.

Bron. Karbowski, Mierzyn pow. Lubawa

Dom

1 2 morgi ogrodu sprzedam
Z. Defańska, Łaszewo pow. brodn.

Ostrzegam przed nabywaniem wszelkich ziemiołpódów oraz inwentarza i płaceniem kaucji oraz dawanem towarów na kredyt mojej żonie Mariannie z Jędraszków Rumanowskiej z Jelenia, gdyż za zadne długi mojej żony nie będę odpowiedzial, a na wypadek nabywania od mojej żony z mojej nieruchomości jakiegokolwiek ziemiołpódów wzgl. inwentarza dochodzić będę swojej pretensji drogą sądową.

Antoni Rumanowski, Jelenie obecnie przebywający w Lidzbarku.

Pasy zapędowe

wielki wybór najtaniej w składnicy skór

Cz. Balcerowicz,
Brodnica
przy moście — telefon 111.

Potrzebna starsza służąca

czysta, uczciwa najchętniej zwasi od zaraz

Jabłoński, Działdowo, Piłsudskiego 16.

Uczelw, dziewczynę do kuchni z gotowaniem poszukuje

Serożyńska, Nowe Miasto, Rynek.

Poszukuje się służącej na majątek do gotowania i do prac domowych z dobrymi świadectwami do 1 osoby

maj. Taborowizna.

Studniarz do wykopania studni zaraz potrzebny

maj. Ruda, p. Radomno.

Bufetowy zmieni posadę. Kaucja od 300—500 zł. Zgłoszenia do agent. „Głosu Lidzbarskiego” Lidzbark, Ogrodowa 10.

Praktykanta gospodarczego i deputatnika z załącznikiem potrzebuje

Graduszewski, maj. Nawra